

og til sidst af Højesteret. Den Mulighed bør ikke være udelukket, mange Gange vil det være en heldig Rekruteringsmaade. Men betragter man saa Forholdet mellem de her foreslaaede Lønninger for Landsdommere og Lønningerne for Retsbetjente, saaledes som de ville vedblive at være, er det i alt Fald givet, at ingen Retsbetjent af første og anden Lønningsklasse nogen Sinde kan være tjent med at søge ind i Landsretterne, knap nok en Retsbetjent af tredje Lønningsklasse. I Regelen vil kun den Mulighed være til Stede, at Retsbetjente af fjerde og femte Lønningsklasse kunne være tjente dermed, og det er jo egentlig ikke ad den Vej, man tænker sig, at Rekruteringen skulde finde Sted. Dommerkommissionen har foreslaaet Lønningen for Landsdommerne sat til 6,000 Kr., hvilket ogsaa forekommer mig at være rimeligt. Men ser jeg hen til tidligere Forslag, altsaa det fra den anden Proceskommission, saa har det 5,500 Kr. med særligt Hensyn til at bringe et naturligt Forhold til Veje overfor Retsbetjentenes Lønningsklasse. Og dette Forslag om 5,500 Kr. er endogsaa optaget i det Lønningsforslag, som i Aaret 1880—81 blev forelagt den danske Rigsdag. Det vil altsaa sige, at for 30 Aar siden ansaa man 5,500 Kr. som Minimum. Nu gør man, og med Rette, gældende overfor de øvrige forhøjede Lønninger som et Hensyn, at Livsforholdene i det hele og alle Livsforholdenes Fordyrelse medføre Nødvendigheden af en Forhøjelse. Men saa er det jo højst mærkeligt at se, at man nu efter 30 Aars Forløb sætter Lønnen ned og betragter 5,000 Kr. som en tilstrækkelig Begyndelsesgage der, hvor man i 1881 mente, at 5,500 var nødvendigt. Et lignende Forhold gør sig gældende med Hensyn til Byretsdommerne i København. Der har man endogsaa sat Begyndelsesgagen til 4,500 Kr., hvoraf jo med Nødvendighed følger, at det vil være afskaaret for alle, i alt Fald for omtrent alle 4 Lønningsklasser for Retsbetjente, at de ad denne Vej skulde søge op fra Underdommerembedet gennem Byretten i København til Landsretten og derfra til Højesteret. Det er utænkeligt med en Begyndelsesløn paa 4,500 Kr. Der er altsaa her gjort en Forskel mellem Landsdommere og Byretsdommere; og derfor har Ministeren jo et Forbillede netop i den omtalte Dommerkommissionsbetænkning, den har virkelig gjort denne Forskel, idet Landsdommerne der lønnes med 6,000 Kr. som Begyndelseslønning, medens derimod Byretsdommerne foreslaas til 5,500 Kr., saa

vidt jeg husker. Altsaa, den Forskel er der Hjemmel for, uagtet den ikke kendes i de tidligere Forslag, hverken fra 1881 eller fra 1896; ingen af de to Kommissioner har haft denne Forskel. Det kan jo ganske vist principielt forsvares. Men 4,500 Kr. er dog meget ringere, end hvad Dommerkommissionen fra i Fjor foreslog, og ringere, end man foreslog i 1880 og i 1896; thi da var de satte op til 5,500 Kr., ganske paa lige Trin med Landsdommerne. Vil man nu bevare Forskellen, forekommer det mig, at man i alt Fald kunde gaa saaledes op, at det for Landsdommerne blev 6,000 eller 5,500 Kr. og for Byretsdommerne 500 Kr. lavere, men i alt Fald vil man komme til 5,000 Kr. som Begyndelsesgage. Og det maa erindres, at det her som alle Vegne er Begyndelsesgagen, det kommer an paa med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Folk ville søge ind i disse Embeder; det kommer i Virkeligheden langt mindre i Betragtning, hvad man kan naa efter at have været en vis Aarrække i Stillingen. Det, som er det afgørende, er altid dette: hvad er Begyndelseslønnen, og det forekommer mig, som sagt, at den er for lav her. Paa andre Punkter har Lovforslaget derimod i alt væsentligt fulgt Dommerkommissionen fra i Fjor, og det forekommer mig, at der paa alle disse Punkter egentlig ikke er noget væsentligt at indvende mod Forslaget.

Jeg betragter altsaa dette som et godt Grundlag, men mener, at det paa enkelte Punkter fortjener en nærmere Overvejelse, og jeg vil haabe, at en Forøgelse paa et Par Punkter ikke vil møde Hindring ud fra det Synspunkt, at det bliver en endnu større Byrde for Statskassen. En saadan højere Lønning vil efter min Overbevisning i disse Forhold være i ganske særlig Grad saglig begrundet.

Johansen: Tager man den samlede Udgift, som Retsplejen kommer til at koste, naar vi faa denne Lov gennemført, er det jo selvfølgelig, at man maa drage det fra, som det har kostet at holde Retsplejen i Gang indtil da. Og gør man det, bliver det vel ikke saa afskrækkende, som det ellers ved første Øjekast vilde se ud til. Men der er jo noget, der, som jeg nævnede før, taler til os om at være noget forsigtige, ligesom jeg jo ogsaa nævnede, at jeg nok vilde være med til at give ordentlige Løsninger til dem, der havde de ansvarfuldeste Poster, idet jeg vel ser, at det gælder om at faa de dygtigste Kræfter, og dersom vi ikke lønne nogenlunde